

THEOLOGIE

Jezus kwam om de aarde te ver

Christenen, met name evangelische en reformatorische, hebben het lang moeilijk gehad met milieubescherming. De schepping van een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Probleem opgelost. Bovendien heeft de Griekse gedachte dat al het stoffelijke van lagere orde is. Niet alleen omdat de aarde een schepping is van God en met liefde behandeld dient te worden. Maar ook omdat er geen

tekst Raymond R. Hausoul, beeld Anton Verwey

Op het moment dat ik dit schrijf kijkt de wereld via de sociale media ademloos toe naar de verwoestende ravage die de woelige orkaan Irma op het Nederlands-Franse Antilleneiland Sint Maarten heeft nagelaten. We leven in rumoerige tijden waarin we naast gezellige tijden in het heerlijke zomerweer van de afgelopen maanden helaas ook moeten vernemen dat één of meerdere orkanen de aarde in de ban houden. Het land zucht en lijdt.

De apostel Paulus schrijft in zijn brief aan de Romeinen al dat 'dat de hele schepping nog altijd als in barensweeën zucht en lijdt'. Wie in deze wereld rondom zich kijkt, ontdekt naast turbulente orkanen een ongekend lijden. Soms is het in de schepping niet om uit te houden. Wij zuchten mee met haar en zelfs Gods Geest stemt in met dat zuchten. Heel die misère maakt een mens ervan bewust dat Gods radicale ingrijpen nodig is om deze aardbol te verlossen.

Bij die verlossing is er in het verleden vaak gedacht aan een vernietiging van de aarde. Uiteindelijk zou de aarde worden gesloopt. In dit perspectief werd er dan geen ruimte geboden aan de toekomstige verlossing van het fysieke. De schepping werd daardoor van God losgescheurd en door mensen alleen nog maar gezien als een tijdelijk decor.

Die benadering zorgde ervoor dat velen de aarde uitbuitten en enkel voor het eigen nut bedoeld zagen. De aarde zou toch uiteindelijk vergaan, dus waarom niet pakken wat er te pakken viel? Ook Gods genadevolle bevrijding in Christus werd vanuit deze optiek enkel gezien als een bevrijding van de mens. Wie poneerde dat die bevrijding ook voor de rest van de schepping gold, werd vreemd aangekeken en beschuldigd van mythologische speculaties.

Paulus verduidelijkt echter in Romeinen 8 dat de bevrijding en verheerlijking van de rechtvaardigen zijn hoogtepunt vindt in de bevrijding en verheerlijking van de hele schepping. Het 'zie, ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde', mag niet opgaan in het feit dat mensen vandaag al in Christus 'een nieuwe schepping' zijn.

Onvoorwaardelijke liefde

Wie deze aarde als Gods schepping ziet, erkent dat ze volgens een uniek, universeel en zinvol plan is geconstrueerd. Ze is het werk van Gods handen en ook de materie verdwijnt niet uit beeld van Gods verlossingswerk. De aarde kent geen einde in zichzelf. Zij kent slechts een einde van het slechte wereldbestel dat haar domineert. We zien daarom in de heilsgeschiedenis dat God een onvoorwaardelijke liefde aan deze schepping schenkt en ze niet Godloos achterlaat of vernietigt.

Maar de schepping ziet eerder smachtend uit naar haar 'wedergeboorte', zoals de apostel Paulus het in Romeinen 8:22 formuleert. De schepping ligt in barensweeën op het kraambed, en niet in doodstrijd op het sterfbed. Zoals zij door het failliet van de eerste Adam in het verderf werd getrokken, wordt zij door de triomf van de laatste Adam be-

Het aardse en stoffelijke is niet van een lagere orde, het is schepping van God, net als wij mensen.

vrijd van alle dood en ellende.

Uiteindelijk zal door het werk van Jezus Christus de hele schepping worden verlost van de vergankelijkheid.

Zachtmoedigen

Een voorproefje daarvan zien we al terug in het leven van Jezus Christus. Zijn boodschap getuigt er van dat God het werk van zijn handen niet loslaat. Ook al zullen wereldse maatschappijen vergaan, zijn belofte is dat de zachtmoedigen uiteindelijk het land zullen bezitten en Gods wil ook op aarde zal gebeuren.

Het zijn Jezus' fysieke tekenen die getuigen van de toekomstige eeuw

lagen deze getuigenissen tamelijk gevoelig. Voor velen was het fysieke een ondergeschoven kindje. Waar het om draaide was het geestelijke en rationele. Het hoofd met zijn briljante denkvermogen kwam daardoor in het centrum van het menselijke universum te staan en al het fysieke werd als een

Dat God deze wereld niet los laat, blijkt ook uit de vele wonderen en tekenen die Jezus Christus tijdens zijn komst op aarde verrichtte. Het zijn juist fysieke tekenen als deze die getuigen van de toekomstige eeuw.

In de Griekse wereld

rlossen, niet te vernietigen

was er om te worden gebruikt, en straks kwam er een orde was, nog lang doorgesudderd. Maar dat is een mis- n nieuwe aarde zal komen. Wel een vernieuwde aarde.

ongewilde bastaard gezien die door een 'onderwezen' (demiurg) tot stand was gekomen. Als het aan God had gelegen, beweerden deze mensen, waren er alleen geestzielen geweest, zonder lichaam.

Lichamelijk

Radicaal verzet het Nieuwe Testament zich tegen deze Griekse gedachte door onvermurwbaar te blijven getuigen van een hemelse Messias die fysiek mens werd, fysiek aan het kruis stierf en fysiek uit de dood opstond. Jezus had geen schijnlichaam en de opstanding van zijn fysieke lichaam was een feit: 'In Hem is de goddelijke volheid lichamelijk aanwezig', klinkt het, en: 'Als de doden niet opstaan, is ook Christus niet opgewekt; en als Christus niet is opgewekt, is onze verkondi-

ging zonder inhoud en uw geloof zinloos'. De fysieke opstanding van Jezus is daarmee een feit en dat getuigt volgens alle profeten en apostelen ervan dat Jezus de Eersteling van Gods nieuwe schepping is. 'Oorsprong is Hij, eerstgeborene van de doden, om in alles de eerste te zijn'. Hij laat de wereld daarmee zien wat God voor zijn schepping in petto heeft.

Ingrijpen

Zowel in het Oude als Nieuwe Testament leeft daarom het getuigenis dat de dood en het lijden niet het laatste woord op aarde zullen krijgen. God zal er voor zorgen dat de list van de slang om de schepping om zeep te helpen, niet zal plaatsvinden.

Dat doet God door drastisch in te grijpen via het leven van Jezus Christus en de mensheid een nieuwe hoop te geven. Dat is niet de hoop op een hemel die de aarde verloren heeft, zoals de slang dat dolgraag wilde.

Het is de joods-christelijke hoop op een verheerlijkte nieuwe hemel en een verheerlijkte nieuwe aarde, waar gerechtigheid eindelijk een thuis mag vinden. De hemel zal daardoor niet het einde van de aarde zijn. Opstandingslichamen, zoals dat van de Heer Jezus blijken volgens de evangeliën nu eenmaal gemaakt te zijn voor de aarde en niet voor een hemelse ether.

Wie de opstandingsverhalen van Jezus doorleest, ontdekt telkens opnieuw dat het opstandingsleven getekend wordt in de contouren van het leven van de Messias voordien. Jezus eet een vis met zijn discipelen, Hij is herkenbaar aan de wonden van de spijkers in zijn handen en voeten, die voelbaar aanwezig zijn, Hij wandelt mee met de Emmaüsgangers (van wie God de ogen tijdelijk vertroebelde, zodat ze Jezus niet meteen herkennen) en

Hij praat op vertrouwde manier met Maria Magdalena (die de tuinman 's morgens vroeg in de graftuin vermoedt). Het getuigenis van de opstandingsverhalen is daarmee een getuigenis van continuïteit. Jezus' gekruisigde lichaam is niet vergaan en vervangen door een spectaculair nieuw lichaam. Het is een opgestaan lichaam. Tegelijk beseft de lezer dat het opstandingslichaam ook van een andere hoedanigheid dan het gekruisigde lichaam is. Het opstandingslichaam is wel het gekruisigde lichaam, maar dan in een verheerlijkte toestand. Het is als het ware een lichaam dat van versie 0.1 naar versie 10.0 is opgegradeerd, zonder dat er enige problemen in de upgrade plaatsvonden. In dat opzicht kenmerkt de opstanding zich vanaf het begin door continuïteit en discontinuïteit.

Dat is ook het kenmerk van Gods vernieuwing in deze schepping. Welke sterveling kan immers zeggen dat na zijn wedergeboorte er alleen maar continuïteit tussen zijn oude en nieuwe leven is of alleen maar discontinuïteit. In het eerste geval moet je je afvragen of er überhaupt nog wel een verandering is opgetreden en in het tweede geval stelt zich de vraag of er dan helemaal niets meer van je vroegere karakter, voorliefdes en uiterlijkheden over is.

Vernieuwing is nu eenmaal meer dan recycling, reanimatie, renovatie, maar het is tegelijk ook minder dan een totaalsloop. Het is een goddelijke transformatie die er in je leven plaatsvindt; een radicale verheerlijking vanuit het opstandingsleven.

Niet opstijgen

In tegenstelling tot vele andere religies, die met een ladder vanaf de aarde de hemel willen inklimmen en de aarde achter zich willen laten om bijvoorbeeld op te stijgen in de Elyse velden, getuigt de Bijbel diverse keren in de heilsgeschiedenis van een God die naar deze aarde omziet.

Na de oproep 'Ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde', jubelt de apostel Johannes het daarom uit: 'Gods woonplaats is onder de mensen, Hij zal bij hen wonen. Zij zullen zijn volken zijn en God zelf zal als hun God bij hen zijn. Hij zal alle tranen uit hun ogen wissen. Er zal geen dood meer zijn, geen rouw, geen jammerklacht, geen pijn, want wat er eerst was is voorbij'.

Naar dat ogenblik van de heerlijke ontvangst van God volledige aanwezigheid op deze planeet ziet de hele schepping halsreikend uit. Dan zullen de Vader, de Zoon en de Geest voor eeuwig een thuis op aarde vinden.

Raymond R. Hausoul is predikant van de Evangelische Kerk in Yperen (België). Hij promoveerde aan de Evangelische Faculteit in Leuven op 'De nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Een interdisciplinaire vergelijking tussen Karl Rahner, Jürgen Moltmann en Gregory Beale'.